

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 10 września 2020 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w B. wniosła o zasądzenie od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwoty 100 euro wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od dnia 10 lipca 2020 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych, tytułem niewypłaconej części wynagrodzenia za wykonanie umowy przewozu.

Nakazem zapłaty z dnia 21 września 2020 r. Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwana wniosła sprzeciw od ww. nakazu zapłaty, zaskarżając nakaz w całości, wnosząc o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Podniosła zarzut potrącenia wierzytelności wzajemnej z tytułu kary umownej, wobec powyższego uściśla wynagrodzenie o 100 euro niższe w stosunku do kwoty ze spornej faktury.

Powódka w odpowiedzi na sprzeciw podniosła zarzut nieskutecznego potrącenia kwoty 100 euro, ponieważ roszczenie pozwanej nie było wymagalne w chwili potrącenia.

W toku procesu strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 30 kwietnia 2020 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w B. przyjęła do wykonania zlecenie transportowe nr 2020.04.30.23. (...) zlecone przez (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.. Przedmiotem zlecenia był transport ładunku o masie 24 500 kg na trasie U. (Niemcy)- P. (Belgia). Załadunek nastąpić miał dnia 4 maja 2020 r. w U. w godzinach 7-19, zaś rozładunek dnia 5 maja 2020 r. w godzinach 7-18. Strony ustaliły wysokość frachtu na kwotę 530 euro netto (651,90 euro brutto).

Powódka wykonała usługę transportu, po czym wystawiła na rzecz pozwanej fakturę VAT nr (...) nr (...) z dnia 22 maja 2020 r. na kwotę 651,90 euro brutto (2971,50 zł), z terminem płatności do dnia 9 lipca 2020 r., którą doręczyła pozwanej.

Bezsporne, a nadto dowód :

- zlecenie transportowe k. 15v., 16v.;
- list CMR k. 16;
- faktura VAT k. 15;
- wydruk rozmowy z komunikatora (...) k. 39-44;
- zeznania świadka Ł. D. k. 68-69;

Dnia 12 maja 2020 r. powódka jako zleceniobiorca przyjęła kolejne zlecenie transportowe nr 2020.05.12.7. (...). Przedmiotem zlecenia był transport ładunku o masie 24 500 kg na trasie U. (Niemcy)- D. (Holandia). Załadunek nastąpić miał dnia 12 maja 2020 r. w U. w godzinach 7-17, zaś rozładunek dnia 13 maja 2020 r. w godzinach 8-15:30. Strony ustaliły wysokość frachtu na kwotę 400 euro netto. W treści zlecenia przewidziano karę umowną, która zostanie nałożone na zleceniobiorcę w przypadku, jeżeli ten nie podstawy środka transportu w wyznaczonym terminie (pkt 12).

Powódka nie wносиła zastrzeżeń do warunków zlecenia, nie dokonywała żadnych modyfikacji.

W dniu załadunku powódka poinformowała pozwaną, iż niemożliwym jest podjęcie towaru przez powódkę i załadowanie go w umówionej dacie, gdyż auto nie jest rozładowane z poprzedniego miejsca rozładunku. Spedytor powódki zaproponował podjęcie towaru następnego dnia, czyli 13 maja 2020 roku. Takie rozwiązanie nie satysfakcjonowało pozwanej, gdyż jej kontrahent musiał zwolnić miejsce w magazynie. Wobec czego pozwana zorganizowała transport zastępczy za pośrednictwem innego przewoźnika - M. C., który podjął towar w dniu 12 maja 2020 r. i zrealizował przewóz towaru za kwotę 500 euro netto.

Bezsporne, a nadto dowód:

- wydruk rozmowy z komunikatora (...) k. 39-44;
- zlecenie transportowe k. 45;
- list CMR k. 46;
- wydruk (...) k. 47;
- zlecenie transportowe k. 46;
- zeznania świadka Ł. D. k. 68-69;
- zeznania świadka J. F. k. 69-70;

Dnia 13 maja 2020 r. pozwana wystawiła na rzecz powódki notę obciążeniową nr 2020/05/13/1 na kwotę 455,49 zł (100 euro brutto) z terminem płatności wynoszącym 7 dni, tj. do dnia 20 maja 2020 r. tytułem kary umownej za niezrealizowanie zlecenia nr 2020.05.12.7.YM. Załączyła zlecenie jako dowód poniesionych kosztów auta zastępczego. Pozwana doręczyła powódce ww. notę obciążeniową, powódka odmawiała jej zapłaty.

Bezsporne, a nadto dowód:

- nota obciążeniowa k. 17, 50;
- zeznania świadka J. F. k. 69-70.

Po wykonaniu przewozu M. C. wystawił na rzecz pozwanej dnia 14 maja 2020 r. fakturę VAT nr (...) na kwotę 500 euro netto (615 euro brutto) tytułem wykonanego dnia 13 maja 2020 roku zlecenia transportowego nr (...), którą pozwana uregulowała dnia 22 czerwca 2020 r.

Dowód:

- faktura VAT k. 38;
- potwierdzenie przelewu k. 49;
- zeznania świadka J. F. k. 69-70;

Wobec nieuiszczenia przez powódkę kary umownej wynikającej z noty obciążeniowej pismem z dnia 6 lipca 2020 r., doręczonym 9 lipca 2020 r., pozwana oświadczyła o potrąceniu wierzytelności pozwanej w kwocie 100 euro wynikającej z noty obciążeniowej z wierzytelnością powódki wynikającą z faktury VAT nr (...) z dnia 22 maja 2020 r. Pozwana uregulowała pozostałą kwotę 551,90 euro ze spornej faktury VAT.

Dowód:

- oświadczenie o kompensacie k. 51;

- dowód nadania k. 52;
- wydruk śledzenia k. 53-55;
- zeznania świadka J. F. k. 69-70;

Pismem z dnia 10 lipca 2020 r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 100 euro wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 10 lipca 2020 r. do dnia zapłaty tytułem niezapłaconego w całości wynagrodzenia za wykonanie przewozu towarów na trasie U. (Niemcy)- P. (Belgia) potwierdzonego fakturą VAT nr (...) z dnia 22 maja 2020 r. w terminie 3 dni.

Dowód:

- pismo z dnia 10 lipca 2020 r. k. 18.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie zasadniczo był bezsporny i został ustalony w oparciu o dokumenty, których strony nie kwestionowały, częściowo wyprowadzając odmienne wnioski. Jako szczerze i prawdziwe oceniono zeznania przesłuchanych w sprawie świadków.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się bezzasadne.

Powódka wywodzi swoje roszczenie z umowy zawartej z pozwaną. Była to umowa przewozu, której elementy istotne określa art. 774 k.c., w myśl którego przez umowę przewozu przewoźnik zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, do przewiezienia, za wynagrodzeniem, osób lub rzeczy, a szczegółowe prawa i obowiązki stron reguluje Konwencja genewska o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) z 19 maja 1956 r. (Dz.U. 1962 Nr 49 poz. 238).

Pozwana bowiem w przypadku obu zleceń z dnia 30 kwietnia 2020 r. i z dnia 12 maja 2020 r. zlecała powódce za wynagrodzeniem przewóz towarów poza granicami RP, odpowiednio na trasie Niemcy – Belgia oraz Niemcy – Holandia. Uznać dlatego należy, że przewóz na podstawie przywołanego art. 1 Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) poddany jest regułom tego aktu prawnego, z uwagi na to, że miejsce przyjęcia przesyłki do przewozu i miejsca przewidziane dla jej dostawy, stosownie do ich oznaczenia w umowie, znajdowały się w dwóch różnych krajach, z których przynajmniej jeden był krajem umawiającym się.

Pozwana nie kwestionując wykonania przewozu ujętego w spornej fakturze, ani wysokości z niego wynikającej, powołała się na dokonane potrącenie kwoty 100 euro tytułem kary umownej. Miała to być kara za niepodstawienie środka transportu w wyznaczonym terminie naliczona na podstawie pkt 12 innego zlecenia, tj. z dnia 12 maja 2020 r. Powyższe było niesporne i wynika z treści noty obciążeniowej z dnia 13 maja 2020 roku (k. 50). W niniejszej sprawie powódka nie kwestionowała okoliczności braku podstawienia przez siebie środka transportu w terminie wynikającym ze zlecenia z dnia 12 maja 2020 r., ani swojego zawinienia w tej kwestii. Bezsporne było, że pozwana znalazła innego przewoźnika, który podjął towar w tym dniu i ostatecznie zrealizował przewóz za kwotę 500 euro netto. Wynagrodzenie to było o 100 euro wyższe, aniżeli wynagrodzenie objęte zleceniem stron niniejszego procesu z dnia 12 maja 2020 r. Kwota ujęta w notce obciążeniowej, a następnie przedstawiona do potrącenia została z tego względu ograniczona przez pozwaną do 100 euro, mimo że zgodnie z pkt 12 zlecenia mogła ona odpowiadać nawet wysokości umówionego frachtu stron. Przy czym kara umowna, która stanowi zryczałtowane odszkodowanie, niezależne od wysokości poniesionej szkody, co do zasady nie wymaga wykazania faktu poniesienia szkody (art. 483 § 1 k.c.). Natomiast z art. 41 ust. 1 Konwencji (CMR) wynika, że nieważna i pozbawiona mocy jest każda klauzula, która pośrednio lub bezpośrednio naruszałaby postanowienia niniejszej Konwencji. Z racji przywołanego art. 41 ust. 1 Konwencji (CMR) Sąd przeanalizował pkt 12 zlecenia zakładający obowiązek zapłaty kary za niepodstawienie środka

transportu w wyznaczonym terminie pod kątem jego ważności. Postanowienie to nie narusza treści Konwencji (CMR), w szczególności nie jest sprzeczne z treścią art. 23 ust. 5 Konwencji (CMR).

Powódka odpierając zarzut potrącenia zgłoszony przez pozwaną, powoływała się jedynie na bezskuteczność dokonanego potrącenia kary umownej, jako że wierzytelność wzajemna pozwanej nie była wówczas wymagalna. Stosownie zaś do treści art. 498 k.c. potrącenie może być skutecznie dokonane, jedynie wówczas, gdy łącznie spełnione są następujące przesłanki: wierzytelności muszą być wzajemne, co oznacza, że każda ze stron jest wierzycielem drugiej i jednocześnie jej dłużnikiem. Muszą być one jednorodnjowe. Wierzytelność strony korzystającej z potrącenia ma być wymagalna i zaskarżalna. W orzecznictwie i doktrynie podkreśla się, że dokonanie rozliczenia wierzytelności przez potrącenie wymaga precyzyjnego zidentyfikowania potrącanych wierzytelności, a w związku z treścią art. 502 k.c., także wskazania, kiedy powstały potrącanie wierzytelności. Bez tego nie jest możliwe zastosowanie powołanego przepisu przy ocenie przesłanek decydujących o dopuszczalności i granicach skutecznego potrącenia.

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych zarzut powódki okazał się chybiony. Pozwana doręczyła bowiem powódce notę obciążeniową z dnia 13 maja 2020 roku, tytułem kary umownej, zakreślając pozwanej 7-dniowy termin do zapłaty kwoty 100 euro na wskazany rachunek bankowy, tj. do dnia 20 maja 2020 roku. Doręczenie powódce ww. noty z zakreśleniem terminu do zapłaty jest niczym innym, jak wezwaniem do zapłaty kwoty z niej wynikającej (art. 455 k.c.). Wierzytelność pozwanej z tego tytułu stała się zatem wymagalna od dnia 21 maja 2020 roku. Następnie, swoją wymagalną już wierzytelność z tytułu kary umownej, pozwana potrąciła z wierzytelnością powódki wynikającą ze spornej faktury VAT. W tym celu złożyła w dniu 6 lipca 2020 roku stosowne oświadczenie o potrąceniu wierzytelności wzajemnej, które doręczyła powódce dnia 9 lipca 2020 r. Pozwana uiściła pozostałą kwotę wynikającą ze spornej faktury VAT, gdyż kwota przedstawiona do potrącenia była niższa i tylko w tym zakresie nastąpiło umorzenie wierzytelności stron.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w wyroku.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu znajduje postawę prawną w art. 98 § 1 k.p.c. Z uwagi na fakt, iż powódka przegrała sprawę w całości, na rzecz pozwanej zasądzono od powódki koszty procesu w całości. Na poniesione przez pozwaną koszty złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 90 zł zgodnie z § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych wraz z opłatą skarbową w kwocie 17 zł. O odsetkach od zasądzonych kosztów procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1¹ k.p.c.

Sygn. akt XI GC 1010/20

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...).

(...)